

THEATRUM VERITATIS, ET IVSTITIAE

SIVE

DECISIVI DISCVRSVS

Ad veritatem editi in forensibus controuerfijs Canonicis, & Ciuilibus, in-
quibus, in Vrbe Aduocatus, pro vna partium scripsit, vel
consultus respondit

IO. BAPTISTA DE LVCA
VENVSINVS,

Per materias seu titulos distincti iuxta seriem de qua proxime.

LIBER PRIMVS

DE FEVDIS, ET BONIS IVRISDICTIONALIBVS
ET

BVLLA BARONVM

Cum vnica decisione feudali M. C. Siciliae, et Disceptatione feudali
D. LAELII BOSCOLI I. C. & Canonici Parmensis,
et cum Appendice post dictam disceptationem.

ROMAE,

Typis Haeredum Gorbelletti. M. DC. LXIX.

SVPERIORVM PERMISSV.

SANCTISSIMO D. N.
CLEMENTI IX.
P. O. M.

IOANNES BAPTISTA DE LVCA
FELICITATEM.

MATRUM VERITATIS & IVSTITIAE, vt sub tuo nomine in lucem prodeat, publica, priuatauè ratio postulat, BEATISSIME PATER; Publica namque, dum es visibile Caput Ecclesiæ, cuius præcipuum attributum est, vt VERITATIS ac IVSTITIÆ fit mater & cultrix; Priuata verò, quoniam vtramque virtutem, non modò sanctè constanterque colis, & protegis; verùm, vt alij colant, & custodiant, efficis; Eademque gemina, publica, & priuata ratio, ad has meorum laborum primitias tibi offerendas me compellit; Publica scilicet, quia in vtroque tuo, sacro, & prophano Principatu, omnia practicè didici, & præstiti, adeòque tibi reddo tua; Et priuata, ob beneuolentiam, qua me clementissimè complecti semper dignatus es; Præcipuum verò tibi debetur hoc primum operis volumen, DE FEVDIS, & BVLLA BARONVM, vt commentaria legis editæ ab vno CLEMENTE, sub alterius CLEMENTIS nomine, ac patrocinio viuant, Atque, vt pro tuæ beneuolentiæ feudo, hoc tibi præstem homagium; Vale, ac diù Catholicæ Ecclesiæ bono, ac VERITATIS & IVSTITIÆ præsidio viue.

DE FEVDIS

DISCVRSVS I.

SENOGALLIEN.

CASTRORVM

PRO CAMERA APOSTOLICA,

CVM

MARCHIONE DE RVVERE.

Casus decifus per Tribunal Camera contra Marchionem.

De facultate fubinfendandi competente de iure, vel ex lege Inueftitura, & an expreffa facultas aliquid plus operetur; Quando deuoluto feudo deuoluatur fubfeudum; Et quando fubinfendatio dicatur facta in fraudem, & quæ requirantur ad fubinfendationis validitatem.

Et aliqua de Bulla Pij V. de non fubinfendendo,

SVMMARIVM.

- 1 **F**acti feriet.
- 2 Feudatarius potest fubinfendare, & hic actus non venit fub prohibita feudi alienatione.
- 3 Concurrentibus tamen tribus requisitis.
- 4 An deuoluto feudo duret fubfeudum cõcessum ex fola facultate refultan. à Iure.
- 5 Quid ubi accedit facultas hominis in Inueftitura præfertim, ubi fubinfendatus est de fanguine, vel familia feudatarij.
- 6 Et ubi dicta hominis cõcessio concepta est cum claufula sine præiudicio.
- 7 Cõcessa licentia feudatarij hypothecandi vel obligandi feudum cum claufula sine præiudicio, An hypotheca duret post deuolutionem.
- 8 Claufula sine præiudicio præferuat aliam quam expreffa, & adijci folet ad cõferuandam feudi naturam.
- 9 De requisito fubinfendationis, ut fiat personæ paris conditionis, quomodo intelligatur.
- 10 An facultati fubinfendandi obftet hodie Bulla Pij V. de non infeudandis.
- 11 Deuoluto feudo fubinfendatus durare dicitur ex noua Domini permissione, & voluntate.
- 12 Prohibita infeudatione expreffa, dicitur etiam prohibita tacita, & fecta.
- 13 Subinfendatio an importet feudi feiffuram, & diuifionem in proprietate, vel potius fit fpecies fructus feudi.
- 14 Confultentium auctoritas periculofa.
- 15 Subinfendatio fieri non potest per feudatarium fucceffore desperatum, & deuolutione imminente.
- 16 An Constitutiones Extrayagantes feudorum habeant vim legis.
- 17 Leges reuocata, antiquata, vel non authentice attendenda, tanquam auctoritates Doctorales.
- 18 Fraus ex fuccefforis carentia refultans, an fit præfumpta præfumptione Iuris tantum contrarijs præfumptionibus elidibilis.
- 19 Enumerantur plures cafus vel effectus, ad quos dicta fraus confideratur.
- 20 De differentia inter fraudem confilij, & mali animi cum fraude præiudicij, & re ipfa, & quando hæc sine illa fufficiat.
- 21 An prohibitio fubinfendandi in ftatu desperati fuccefforis cefset, ubi accedit expreffa Domini facultas.
- 22 Quelibet cõcessio legis vel hominis intelligenda est iuxta Iuris difpofitionem, dummodò abfit fraus, & rebus in eodem ftatu permanentibus.
- 23 Affenfus cõceffus fuper alienatione feudi, quando feudatarius habebat fuccefforem, an profit, ubi fucceffor defecit.
- 24 Facultas fubinfendandi de iure competens ceflat accedente prohibitione alienationis, vel diuifionis.
- 25 In vtriusque Sicilia Regnis prohibita est fubinfendatio.

CONTROVERSA FEVDALIS DE LEGITIMA SVCCESIONE ILLVSTRISS. D. CO: OCTAVII DE TARASCONIS IN FEVDO CALESTANI OPVS SEX ARTICVLIS DISTINCTVM

In quibus præcipue feudales quæstiones circa diuisionem Feudi dignitatis, amplissimam primæ Acquirentis facultatem, necessarium vel non Domini Assensum in dispositione feudi, clausulam in Inuestituris apponi solitam iure feudi antiqui, & feudi pretium, methodo non obscura enucleantur.

AVCTORE LAELIO BOSCOLO
DE COLLEGIO IUDICVM PARMÆ.

THEMA CONTROVERSIAE.

Omini Comites Carolus Leo, & Abbas Claudius Germani de Flisco origine Itali, natiuitate tamen, ac domicilio Galli, runc Feudatarij insignis Feudi

Calestani optime conscij, quod ex diuturna eorum absentia, & vulgari cura, ac industria Ministrorum sæpè proprio potius lucro, quàm rei familiari Domini deditorum feudales redditus quotidie minuebantur, ac eiusdem loci dignitas labefactabatur in dies, ruebatque in præceps, cogitarunt, & decreuerunt eiusdem feudi alienationem, ad quem effectum D. Comes Claudius è Gallicis Oris Parmam petijt.

Quamplures emptores obuij fuere, at omnes è contractus limine pellebat vnica animaduersio, quod agebatur de alienatione feudi ex pacto, & prouidentia iamdiu in progenie Flisca antiqui.

Inter illos cum quibus habitus fuerat

sermo de venditione prædicta, adfuit Dominus tunc Eques, & nunc bonæ memoriæ Comes Camillus Tarascontis, qui participato negotio cum eximio I. C. ac Excellentissimo tum legali peritia, tum dignitate Co: Hieronymo Morisco olim meritissimo Præside Excelsi Consilij Iustitiæ, & gratiæ Paruæ, ac Piacentiæ communi amico, post seriam cogitationem consilium habuit, quod per ipsos Dominos Comites venditores porrigerentur preces Serenissimo Duci nostro directo Domino, in quibus exponerent feudum cecidisse in commissum, ac fuisse deuolutum ad Serenissimam Ducalem Cameraam ob inobseruantiam Decreti nuncupati Caprarolæ, simulque efflagitarent, vt ex gratia speciali illud eis de nouo concedere dignaretur ad effectam deueniendi ad præfatam venditionem pro pretio concordando, eadem conditione, vt iura Serenissimæ Camerae transirent in D. Equitem emptorem minimè affecta aliqua hypotheca, nexu, seu obligatione descendente ex personis Dominorum Comitum de Flisco, quo pacto sic prius deuolutum, & postmodum de nouo concessum in persona eorundem Comitum venditorum euadebat

APPENDIX PLACENTINA SVCCSSIONIS

SE V CASTRI

PRO

CARDINALI BONCOMPAGNO

CVM

DVCE LVDOVICO SFORTIA.

Responsum in causa pendente in Consilio Placentino.

De eadem materia, de qua supra *dise.* 43., An scilicet & quãdò agnatus feudorũ successor sit necne legitimus cõtradiçtor hæredi extraneo feudatarij morientis in possessorio per ipsum intentato ad bona possessa per defunctum. Et aliqua circa vltimam inuestituram diuersam à prima; An attendenda sit necne, vel potius prima attendi debeat:

SVMMARIVM.

- 1 **C**ausa controuersia remissiuè.
- 2 Referuntur tractantes materiam legitimi contradicitoris.
- 3 Vbi non adest ratio disparitatis inter defunctum, et hæredem, non intrat questio legitimi contradicitoris.
- 4 De attendendo vltimo statu.
- 5 Vbi quis non est contradicitor primo hæredi, non potest esse talis secundo hæredi.
- 6 Quando in casu, de quo nu. 2. agnatus dicatur legitimus contradicitor.
- 7 Datur distinctio vbi questio est circa accidentia, sed certa est qualitas feudalis.
- 8 Decus si ipsa qualitas feudalis negatur, ac prætenditur bona esse allodialia, quia tunc agnatus non est contradicitor.
- 9 Expenditur Natta conf. 502.
- 10 Vbi exceptio consistit in puncto iuris dicitur incontinenti probata.
- 11 An feudum possit erigi in primogenituram remissiuè.
- 12 Exceptio iuris dubij assumatur exceptioni facti, ac dicitur altioris indaginis.
- 13 Quod non sit deferendum Consulenti-

- 14 Assertiua Papæ probat veritatem.
- 15 Castrum in dubio præsumitur allodiale.
- 16 Copia non probat.
- 17 Error non præsumitur, sed est perfecte probandus per allegantem.
- 18 Quod Dux Mediolani possederit Placentiam, et Bononiam.
- 19 De gestis per Benedictum XIII. Antipapam, et Ioannem XXII., quid subsistunt.
- 20 Stant simul gesta per aliquem intrusum, seu illegitimum possessorem subtraheri, sed non præualere gestis per legitimum Dominum.

DISG. CIV.

OSQVAM typis iam data crant omnia vsupra cõtenta in hoc libro, expectante moras amanuensium conficiendum indicem materiarum, vt publicaretur, ex parte Cardinalis Boncompagni requisitus fui ad scribendum in eadem causa pendente in Consilio Placentino, super qua pluribus retroactis annis ab eodem consilium in congressu pro eius directione petitum fuit, iuxta superius deducta *dise.* 43. Quare præsuppo-